

Administra-  
tionens  
budgetnotat

2019-  
2022

---

Beskrivelse af budgettet og dets forudsætninger, som det ser ud til budgetseminarret.



## Indhold

1. Indledning .....	3
2. Resume.....	3
3. Hvad er indarbejdet i budgettet.....	5
4. Hvad er ikke indarbejdet i budgettet.....	6
5. Balancen i budgettet.....	6
6. Resultatopgørelse.....	8
7. Strukturel balance.....	9
8. Ramme for serviceudgifter.....	9
9. 1% driftsønsker og budgetudfordringer fra fagudvalgene .....	10
10. Demografi .....	12
11. Arbejdsmarkedsområdet .....	12
12. Anlæg.....	14
13. Skatteindtægter.....	15
14. Ansøgning om særtilskud og lån.....	17
15. Udvikling i likviditeten.....	17
16. Udvikling i gælden.....	18
17. Indarbejdede ændringer i budgettet .....	18



## 1. Indledning

Dette notat giver et overblik over, hvordan budgettet for 2019-22 ser ud på nuværende tidspunkt. Notatet er suppleret af en lang række andre dokumenter, som danner baggrund for budgettet. Der er fx en oversigt over de omprioriteringer som udvalgene har besluttet, beskrivelse af budgetteringsforudsætningerne på arbejdsmarkedsområdet, på aktivitetsbestemt medfinansiering og på finansieringssiden. Ønsker fra fagudvalgene på både drift og anlæg. Der er også oversigt over høringssvar på hjemmesiden og en række mere perifere baggrundsnotater, fx beskrivelse af økonomiaftalen mellem regeringen og KL og nøgletalsrapport med beskrivelse af serviceniveauet på de fleste kommunale områder. Alle dokumenter er samlet i én dagsorden i Prepare under "udvalget" byrådets budgetseminar.

## 2. Resume

Balancen i budgettet er:

Tabel 2.1

i mio. kr.	2019	2020	2021	2022	2019-22
Balance til budgetseminaret	<b>-45</b>	<b>-24</b>	<b>-24</b>	<b>34</b>	<b>-60</b>

+ = underskud og - = overskud

Samlet for de fire år er der, på nuværende tidspunkt et overskud på 60 mio. kr. Der er overskud i 2019-21, mens der er underskud i 2022.

Balancen har ændret sig markant til den positive side henover sommeren. Det skyldes dels en god økonomiaftale mellem regeringen og KL, og dels at kommunens indtægter er øget som følge af en ændring i udligningssystemet.

Ændringen i udligningssystemet, hvor udenlandske tilflyttere nu får registreret deres uddannelsesmæssige baggrund, og ikke som tidligere alle sammen var registreret som "uuddannet", har medført en øget indtægt på ca. 40 mio. kr. årligt.

Herudover er der i økonomiaftalen indregnet 1,7 mia. kr. til øgede serviceudgifter og 0,8 mia. kr. til øget anlæg. Det medfører isoleret set øgede indtægter på ca. 35 mio. kr. i Næstved. En stor del af den øgede ramme til serviceudgifter er tiltænkt stigende udgifter som følge af demografi.

Næstved Kommunes budgetramme på Arbejdsmarked er kommet tættere på landsgennemsnittet. Da udgifterne på området finansieres via tilskud fra staten, medfører den nye budgetramme på Arbejdsmarkedsområdet, en forbedring af den samlede balance.

I balancen er ikke indarbejdet Råderumspuljen på 15 mio. kr. De 15 mio. kr. kan disponeres af byrådet til varige budgetløft, uden at balancen forværres. Disponeres de 15 mio. kr. ikke, kan balancen i stedet forbedres.

Den tidligere 1% reduktion af budgetterne på serviceområderne er stoppet fra 2019. Det har medført, at den samlede reduktion på 30 mio. kr. fra 2018 til 2019 ikke gennemføres alligevel.



1% reduktionen har været indarbejdet i budgetterne fra 2016 til 2018.

Kommunerne har igen i 2019 fået et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr., hvoraf Næstveds andel er 75 mio. kr. Tilskuddet er nu givet for 7. år i træk. At det er ekstraordinært betyder, at det er givet ud over, hvad kommunerne har behov for til at finansiere de aftalte udgiftsrammer til drift og anlæg. Det ekstraordinære finansieringstilskud har primært været givet for at forøge kommunernes kassebeholdning. De første to år var det for at modsvare et betragteligt likviditetstab i kommunerne som følge af etablering af Udbetaling Danmark. De efterfølgende fem år har der ikke været nogen reel begrundelse for, at kommunerne har fået tilskuddet, men da en del af finansieringstilskuddet er skævdelt efter økonomiske kriterier, tjener det også et udligningsformål. Folketinget har ikke kunnet nå til enighed om en ny/justeret udligningsordning, trods et stort forarbejde af Finansieringsudvalget. Finansieringstilskuddet er kun tildelt for 2019. Næstved Kommune budgetterer med kommunens andel af finansieringstilskuddet i overslagsårene. Der er dog indregnet et fald på 2 mio. kr. om året.

Låneforudsætningerne er forholdsvist små i forhold til tidligere budgetlægninger. Der er budgetteret med at låne 6 mio. kr. i 2019 (vi har fået lånedispensation i 2018, som kan overføres til 2019). Der er budgetteret med hhv. 15 mio. kr. i 2020 og 10 mio. kr. i hver af årene 2021 og 2022. Kommunen skal søge om lånedispensationer for at kunne optage lånene i 2020-22.

Overskuddet i balancen skal ses i sammenhæng med de budgetproblemer som nogle udvalg har. Der er samlet set budgetproblemer på 43,4 mio. kr. i 2019, som udvalgene ikke selv har løst. Indarbejdes der budget til dækning af alle budgetproblemer er overskuddet i 2019 væk. Herudover er der også fremsendt ønsker til nye/forbedrede serviceniveauer.

Der er ikke indarbejdet en servicebufferpulje i 2019. I de foregående år har der været afsat en servicebufferpulje på 30 mio. kr. En servicebufferpulje er en god ide, idet den fungerer som en forsikring imod sanktion, i tilfælde af, at vi i regnskabet ikke overholder de afsatte budgetter. Hvis kommunerne tilsammen overskrider den aftalte serviceramme i regnskab 2019, vil de kommuner der har overskredet deres budget blive sanktioneret med 60% af deres budgetoverskridelse, mens de resterende 40% fratrækkes i kommunerne bloktilskud og således finansieres af alle kommuner. Risikoen for at kommunerne tilsammen overskrider regnskabet er stigende. Kommunerne har i alle de år, hvor regeringen har haft sanktionsmulighed, overholdt servicerammen. Men det beløb som kommunerne ligger under servicerammen bliver mindre og mindre år for år. Desuden har kommunerne mange penge i deres kassebeholdninger, idet det ekstraordinære finansieringstilskud gives udover den tilladte ramme. Det lægger i sig selv også et pres på serviceudgifterne. Hvis der ikke afsættes en servicebufferpulje har det den konsekvens at presset for at overholde vores budgetter stiger.



Nedenstående tabel viser ændringen i balancen.

Tabel 2.2 Balancen til budgetseminaret:

I mio. kr.	2019	2020	2021	2022	19-22
Balance ved starten af budgetlægningen	42,1	41,6	50,1	75,1	208,9
<i>Indarbejdede ændringer</i>					
Skatter, tilskud og udligning	-44,0	-42,5	-38,4	-159,9	
Renter og afdrag	-1,9	-2,5	-3,2	1,6	
Lånoptagelse	2,9	2,9	2,9	2,9	
Arbejdsmarkedsområdet inkl. lovændringer	-41,0	-39,3	-54,7	-37,8	
Aktivitetsbestemt medfinansiering inkl. lovændringer	0	-2,3	-4,7	-3,7	
Klippekort ældreområdet, lov og cirkulæreprogram	5,4	5,4	5,4	5,4	
Forberedende grunduddannelse, Lov og cirkulæreprogram	-0,4	8,5	15,6	15,6	
Øvrigt lov og cirkulæreprogram	7,1	7,0	6,7	6,7	
Demografiændringer, primært ældre (er oprindeligt rettet med 18 mio. kr. i 22)	7,4	-0,1	1,5	1,1	
Nyt jordforsyningsbudget	-11,8	-1,4	-2,1	3,3	
Justeret anlægsramme i 2022 (er oprindeligt rettet med 7 mio. kr. i 22)				13,0	
Tekniske korrektioner mv.	7,3	6,4	5,0	2,8	
Nye pris og lønskøn i forhold til sidste år	-18,0	-9,5	-10,2	102,6	
Pris og lønstigninger af ændringer		1,3	2,2	5,0	
<b>Balance til budgetseminaret ekskl. servicebufferpulje</b>	<b>-45,0</b>	<b>-24,5</b>	<b>-23,9</b>	<b>33,8</b>	<b>-59,5</b>

+ = underskud og - = overskud

Den samlede balance forværres henover årene, hvilket er en kendt tendens fra de tidligere budgetlægninger. Det skyldes primært kommunens indtægter, som gradvist bliver dårligere end landsgennemsnittet, og dels at der indarbejdes stigende udgifter til demografi, primært på ældreområdet samt Handicap/Psykiatri. Den store forværring af balancen fra 2021 til 2022 skyldes både en stor stigning i demografiudgifter, samt et højere anlægsbudget i 2022.

### 3. Hvad er indarbejdet i budgettet

Følgende er indarbejdet i budgettet:

- Nyt budget på skat, tilskud og udligning mv., baseret på at der vælges statsgaranti.
- Finansieringsindtægterne er fratrukket 7 mio. kr. årligt, som er vores andel af MEP – moderniserings- og effektiviseringsprogrammet.
- Pris- og lønfremskrivning af budgetterne, baseret på KLs anbefalinger, dog er varekøb og tjenesteydelser ikke prisfremskrevet fra 2018 til 2019 på en række områder, som besluttet i budgetstrategien.
- Forudsætning om en indtægt fra ekstraordinært finansieringstilskud på 75 mio. kr. i 2019; faldende i de følgende år, så der i 2020 er budgetteret med 71 mio. kr.; i 2021 69 mio. kr. og i 2022 67 mio. kr. (tilskuddet er kun aftalt for 2019 i økonomaftalen).



- Forudsætning om lån på 6 mio. kr. i 2019; 15 mio. kr. i 2020 og 10 mio. kr. i hvert af årene 2021 og 2022. Det kræver dispensation at få lov til at optage lån. Svar på dispensationsansøgning forventes ultimo august.
- Nyt budget på aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet.
- Nyt budget på arbejdsmarkedsområdet.
- Demografiregulering af budgetterne på Ældre, Skole, Dagpasning og Handicap ud fra de hidtil besluttede modeller. (skal besluttes af ØK den 13/8-18).
- Ændringer som følge af ny lovgivning (lov og cirkulæreprogram – besluttes af ØK den 13/8-18).
- Tekniske korrektioner (fremgår af afsnit 14)
- Fagudvalgenes omprioriteringer på driften.
- En anlægsramme som er identisk med anlægsrammen fra sidste års budget på alle andre områder end byggemodning. På Jordforsyning (byggemodning, køb og salg af grunde og bygninger) er indarbejdet nyt budget. Der skal foretages en grundlæggende anlægsprioritering og budgettering på budgetseminaret. Her kan anlægsrammen blive ændret. Hvis den ændres påvirker det balancen. Der er foreløbig indarbejdet følgende nettoanlægsudgifter (uden jordforsyning):

2019 på	153 mio. kr.
2020 på	100 mio. kr.
2021 på	102 mio. kr.
2022 på	104 mio. kr.

De indarbejdede ændringer er specificeret i afsnit 17.

#### 4. Hvad er ikke indarbejdet i budgettet

Det, som ikke er indarbejdet i budgettet, er:

- Råderumspuljen på 15 mio. kr.
- Kompensation for udvalgenes budgetproblemer på 43,2 mio. kr. i 2019 stige til 75,8 mio. kr. i 2022.
- Udvalgenes driftsønsker på 17-63 mio. kr. årligt. Intervallet skyldes, at der er alternativer til samme udvidelsesønske.
- Eventuelt særtilskud. Vi har søgt 20 mio. kr. Svar på ansøgning forventes ultimo august. Næstved Kommune har ikke fået særtilskud siden 2008, hvor vi fik i et enkelt år.

#### 5. Balancen i budgettet

Der er en samlet balance i de fire budgetår på 60 mio. kr. i overskud. Balancen indeholder nogle ekstraordinære forhold.

##### Ekstraordinært finansieringstilskud

Der er indarbejdet 75 mio. kr. i tilskud i 2019, som vi er sikre på at få. I 2020, 2021 og 2022 er der indarbejdet 71; 69 og 67 mio. kr. i ekstraordinært finansieringstilskud. Eftersom finansieringstilskuddet er ekstraordinært er det usikkert om kommunerne også vil få det til næste år. Tilskuddet har været en del af økonomiaftalerne de seneste 7 år, og har tidligere



været kædet sammen med en ændring af udligningssystemet. En del af finansieringstilskuddet skævdeles mellem kommunerne efter behovskriterier. Næstved får en stor andel på disse kriterier. Der kunne ikke opnås enighed i Folketinget om en ny udligningsreform.

Kommunernes Landsforening har tidligere opgjort at ca. 1/3 af kommunerne budgetterer med de fulde tilskud, ca. 1/3 budgetterer med en del af tilskuddet og ca. 1/3 budgetterer ikke med tilskuddet i overslagsårene.

### Lån

Der er i alle årene budgetteret med at optage lån, som kræver lånedispensation. Det er usikkert om vi vil kunne opnå de budgetterede lånedispensationer i alle årene. Opnås der ikke lånedispensation vil de budgetterede udgifter til renter og afdrag kunne nedsættes.

### Leasingaftaler i Birkebjergparken

Vi har tre leasingaftaler i Birkebjergparken, som udløber i 2021. Når de udløber i 2021, skal bygningerne købes tilbage fra Kommuneleasing med i alt ca. 110 mio. kr. Der er ikke budgetteret med indfrielse af leasingaftalerne. Når leasingaftalerne ophører bortfalder leasingydelse på ca. 4 mio. kr. årligt. Til gengæld bortfalder der ligeledes en huslejeindtægt når uddannelsesinstitutionerne i de kommende år fraflytter lejemålene i Birkebjergparken, og flytter til Campus i Teatergade. Der er ved at blive lavet et forslag til den fremtidige anvendelse af Birkebjergparken.

### Sammenfatning

De skitserede ekstraordinære forhold der er indarbejdet i budgettet samt leasingaftalernes ophør, som ikke er indarbejdet i budgettet gør, at der bør tilstræbes et budget for 2019-22 så tæt på balance som muligt. Den aktuelle kassebeholdningen er fornuftig, men kan hurtigt komme under pres hvis både lånemuligheder og ekstraordinært finansieringstilskud bortfalder.

Desuden vil kassebeholdningen blive reduceret med indfrielse af leasingaftaler i Birkebjergparken i 2021.



## 6. Resultatopgørelse

Tabel 6.1 Nedenstående oversigt viser resultatopgørelsen, som den ser ud til budgetseminaret.

i 1.000 kr., 2019-prisniveau	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
<b>Driftsindtægter:</b>				
Skat/tilskud udligning	-5.126.577	-5.225.525	-5.341.617	-5.463.122
<b>Nettodriftsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)</b>				
Økonomiudvalget	548.378	550.005	549.392	549.012
Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget	1.246.385	1.275.205	1.290.277	1.307.162
Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget	1.495.157	1.506.070	1.523.777	1.539.606
Børne- og Skoleudvalget	1.312.310	1.316.489	1.322.527	1.325.238
Kultur- og Demokratiudvalget	121.970	121.969	121.968	121.848
Teknisk Udvalg	139.910	140.328	140.781	140.781
Plan- og Erhvervsudvalget	10.816	9.301	9.301	9.301
Pris- og lønstigninger	0	119.234	232.477	349.671
<b>Driftsudgifter i alt</b>	<b>4.874.926</b>	<b>5.038.601</b>	<b>5.190.499</b>	<b>5.342.618</b>
<b>Renter</b>	<b>3.419</b>	<b>3.451</b>	<b>3.080</b>	<b>2.680</b>
<b>Resultat af ordinær drift (strukturel balance)</b>	<b>-248.232</b>	<b>-183.473</b>	<b>-148.038</b>	<b>-117.824</b>
<b>Nettoanlægsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)</b>	<b>130.520</b>	<b>102.733</b>	<b>74.800</b>	<b>100.110</b>
<b>Resultat af det skattefinansierede område</b>	<b>-117.712</b>	<b>-80.740</b>	<b>-73.238</b>	<b>-17.714</b>
<b>Finansiering</b>				
Optagne lån	-12.750	-21.750	-16.750	-16.750
Afdrag på lån (langfristet gæld)	80.796	81.958	73.449	72.725
Øvrige finansforskydninger	-6.872	-6.899	-6.927	-1.006
<b>Finansiering i alt</b>	<b>61.174</b>	<b>53.309</b>	<b>49.772</b>	<b>54.969</b>
<b>Samlet balance på det skattefinansierede område</b>	<b>-56.538</b>	<b>-27.431</b>	<b>-23.466</b>	<b>37.255</b>
<b>Resultat af det brugerfinansierede område samt ældreboliger</b>	<b>11.539</b>	<b>2.972</b>	<b>-391</b>	<b>-3.485</b>
<b>Balance</b>	<b>-44.999</b>	<b>-24.459</b>	<b>-23.857</b>	<b>33.770</b>

Negative tal er indtægter, positive tal er udgifter. I balancen er positive tal underskud, og negative tal er overskud.

Resultatopgørelsen viser nogle interessante sammenhænge i kommunens økonomi. Det fremgår af resultatopgørelsen, at den strukturelle balance er faldende over årene – overskuddet bliver altså mindre og mindre – overskuddet falder med 65 mio. kr. fra 2019 til 2020 og med 30 mio. kr. om året de følgende to år. Den samlede balance forværres ikke tilsvarende. Det skyldes at i takt med at den strukturelle balance forværres, så reduceres anlægsudgifterne næsten tilsvarende.

Stigningen i skat/tilskud stiger kun lige så det kan dække pris- og lønfremskrivningerne, men i skat/tilskud indgår stigende tilskud til fx Arbejdsmarkedsområdet og stigende udgifter som følge af årets lov og cirkulæreprogram, så reelt kan den årlige stigning i skat/tilskud ikke dække pris- og lønstigningerne af driftsbudgettet. Det er med til at forringe balancen år for år.

Nettodriftsudgifterne er anført i 2019-priser i alle årene og den forventede pris- og lønudvikling er samlet i en linje. Man kan derfor, ud for hvert udvalg, se om der er en real udvikling i udvalgets ramme. De fleste af udvalgenes rammer stiger over årene. Stigning skyldes dels indarbejdede demografireguleringer; tekniske korrektioner; indarbejde lovændringer,





budgetforlig mv.

På arbejdsmarkedsområdet er der indarbejdet stigning svarende til de ekstratilskud vi får til området, så der er balance imellem de tilskud vi får og den udgift der er budgetteret. På Børne- og Skoleudvalget skyldes væksten især de indarbejdede budgetter til den ny forberedende grunduddannelse (FGU) som er en del af årets lov og cirkulæreprogram.

## 7. Strukturel balance

Den strukturelle balance (resultat af ordinær drift i resultatopgørelsen) viser, i hvilket omfang kommunen kan finansiere sine driftsudgifter ved skatter og tilskud. Det strukturelle overskud anvendes til likviditetsopbygning, afdrag på gælden og til anlæg. Størrelsen af den strukturelle balance viser, om økonomien i kommunen er sund eller ej. I den vedtagne økonomiske politik er der et mål om, at den strukturelle balance minimum er i overskud med 190 mio. kr. årligt.

Tabel 7.1

I mio. kr.	2019	2020	2021	2022
Strukturel balance	-248	-183	-148	-118

- = overskud på den strukturelle balance, + = underskud på den strukturelle balance.

Den strukturelle balance er over målet i 2019 med et overskud på ca. 248 mio. kr. og lige lidt under målet i 2020 med et overskud på ca. 183 mio. kr. Herefter falder overskuddet på den strukturelle balance 148 mio. kr. i 2021 og 118 mio. kr. 2021.

Faldet henover årene skyldes dels at væksten i serviceudgifterne på 1,7 mia. kr. kun er givet med varig effekt fra 2019, og der ikke tilsvarende er indregnet et yderligere løft fra 2020. Det giver umiddelbart en forringelse af overskuddet fra 2019 til 2020, idet der er indarbejdet vækst i Næstveds driftsudgifter til demografi. En eventuel yderligere vækst i serviceudgifterne i 2020 bliver først aftalt i økonomiforhandlingerne for 2020. Herudover skyldes faldet også, at kommunens indtægter vanskeligt kan dække de indarbejdede pris- og lønfremskrivninger i overslagsårene.

Den strukturelle balance er en klar indikator for, at det på sigt er nødvendigt at reducere driftsudgifterne og/eller øge indtægterne. Hvis det budgetterede ekstraordinære finansieringstilskud på ca. 70 mio. kr. årligt i 2020-22 bortfalder uden at blive erstattet af andre indtægter, vil den strukturelle balance blive forværret ud over det viste niveau.

## 8. Ramme for serviceudgifter

I aftalen mellem regeringen og KL er aftalt en samlet ramme for serviceudgifter for kommunerne. Kommunernes Landsforening splitter den samlede ramme op i en teknisk serviceramme for hver kommune. Den tekniske serviceramme for Næstved er på 3.294 mio. kr. Budgettet til budgetseminaret indeholder serviceudgifter på 3.289 mio. kr. Det er dermed kun ca. 5 mio. kr. under den tekniske ramme. KL har dog opgjort den tekniske serviceramme uden at fordele løftet på 1,2 mia. kr. på kommuner. Løftet er primært givet til demografi. En landsgennemsnitlig andel af løftet udgør for Næstved ca. 17 mio. Kr. De er 5 mio. kr. eller 23



mio. kr., som vi ligger under servicerammen er før der eventuelt tilføres øgede budgetter til enten budgetproblemer eller budgetønsker.

Den enkelte kommune skal ikke overholde sin tekniske serviceramme, da det er en aftale for kommunerne tilsammen. Hvis nogle kommuner overskrider deres tekniske serviceramme, så kan aftalen imellem KL og regeringen alligevel overholdes, hvis andre kommuner har budgetteret tilsvarende under deres tekniske serviceramme.

I budgetterne 2015- 2018 har vi budgetteret med en reservepulje på 1% af serviceudgifterne, svarende til ca. 30 mio. kr. Der er en god ide, at indarbejde en servicebufferpulje. Dels sikrer den en vis robusthed over for sanktion i tilfælde af, at vi i regnskabsåret overskrider servicerammen og dels sikrer den en større teknisk serviceramme næste år.

## 9. 1% driftsønsker og budgetudfordringer fra fagudvalgene

Alle fagudvalg har behandlet budgettet på 2 eller 3 sager i løbet af foråret. Budgetstrategien lagde rammerne for udvalgenes budgetbehandling. Udvalgene skulle dække budgetudfordringer ind ved kompenserende besparelser inden for udvalgets område, men udvalgene havde også mulighed for at fremsende udvidelsesønsker på op til 1% af budgetrammen på driften. Nogle udvalg har også fremsendt budgetudfordringer.

Tabellen viser et overblik over de fremsendte budgetudfordringer og ønsker.

		Budgetudfordringer				Ønsker			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
ØK	Budgetproblem	6,4	5,4	4,4	4,4				
	Komp.besparelser	-6,4	-5,4	-4,4	-4,4				
	Restproblem	0	0	0	0	0	0	0	0
	Serviceudvidelser					0,2	0,2	0,2	0,2
BEU		0	0	0	0	0	0	0	0
OFU	Budgetproblem	31,6	40,4	49,2	58,0				
	Komp.besparelser	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0				
	Restproblem	21,6	30,4	39,2	48,0	10,8	10,8	10,8	10,8
	Serviceudvidelser					0	0	0	0
BSU	Budgetproblem	20,9	26,4	26,4	26,4				
	Komp.besparelser	0	0	0	0				
	Restproblem	20,9	26,4	26,4	26,4	0	0	0	0
	Serviceudvidelser					17-40	17-63	17-63	17-63
KDU	Serviceudvidelser	0	0	0	0	1,2	1,2	1,2	1,2
TU	Budgetproblem	1,4	1,4	1,4	1,4				
	Komp.besparelser	0	0	0	0				
	Restproblem	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
	Serviceudvidelser					0	0	0	0
PEU		0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	Budgetproblem	60,3	73,6	81,4	90,2				
	Komp.besparelser	16,4	15,4	14,4	14,4				
	Restproblem	43,9	58,2	67,0	75,8	12,2	12,2	12,2	12,2
	Serviceudvidelser					17,2- 40,2	17,2- 63,2	17,2- 63,2	17,2- 63,2



Neden for er et kort overblik over resultatet af udvalgsbehandlingerne. Der er mere detaljerede opstillinger og oversigter i bilagsmaterialet til budgetseminaret.

### **Økonomiudvalget**

Udvalget har budgetudfordringer på 6,4 mio. kr. i 2019, lidt faldende over de næste år. Udvalget har besluttet forslag til kompenserende besparelser for hele budgetudfordringen.

Udvalget har fremsendt et budgetønske fra Landdistriksudvalget, hvor der ønskes 200.000 kr. årligt til udvalgets arbejde.

Udvalget har ikke fremsendt yderligere ønsker.

1% af udvalgets driftsramme udgør 5,5 mio. kr.

### **Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget**

Udvalget har budgetudfordringer på i alt 31,6 mio. kr. i 2019, stigende til 58 mio. kr. i 2022. Budgetudfordringen i 2019 fordeler sig med 16 mio. kr. på Handicapområdet; 10,0 mio. kr. på Ældreområdet; 3 mio. kr. på Psykiatriområdet og 2,6 mio. kr. på Sundhedsområdet. Udvalget fremsender ønske om at få dækket 10,8 mio. kr. af budgetudfordringerne, svarende til 1%-ønsket. Herudover har udvalget besluttet kompenserende besparelser i alt 10 mio. kr. Hermed resterer 10,8 mio. kr. i budgetudfordringer, som ikke er finansieret.

Samtidig har udvalget omprioriteret 1,5 mio. kr. til en udvidelse af Tandplejen.

1% af udvalgets driftsramme udgør 10,8 mio. kr.

### **Børne og Skoleudvalget**

Udvalget har budgetudfordringer på 20,9 mio. kr. i 2019, stigende til 26,4 mio. kr. fra 2020. Børn og Unge har budgetudfordringer på 17 mio. kr. årligt, og Undervisning har budgetudfordringer på 3,9 mio. kr. i 2019 stigende til 9,4 mio. kr. årligt fra 2020. Udvalget har foreløbig ikke besluttet kompenserende besparelser, som kan dække budgetudfordringerne.

Udvalget har fremlagt ønsker for i alt 17-40 mio. kr. i 2019, stigende til mellem 17 og 63 mio. kr. Intervallet skyldes forskellige variationer af serviceudvidelser, f.eks. max antal elever i klasserne.

1% af udvalgets driftsramme udgør 13,7 mio. kr.

### **Kultur og Demokratiudvalget**

Udvalget har ikke kendte budgetudfordringer.

Udvalget har fremsendt udvidelsesønsker for 1,2 mio. kr.

1% af udvalgets driftsramme udgør 1,2 mio. kr.



### **Teknisk Udvalg**

Udvalget har fremsendt udvidelsesønske på 1,4 mio. kr. til enten finansiering af merudgifter til p-afgifter (som følge af ny lov), eller til finansiering af merudgifter til kollektiv trafik.

Udvalget har forventede merudgifter til Movia (kollektiv trafik) på 4,8 mio. kr. i 2019. Merudgifterne er dækket ind ved kompenserende besparelser inden for området, og eventuelt ved udvidelsesønsket. Der bliver forelagt en sag for Teknisk udvalg i august, hvor der står at der ikke er så store udgifter til Movia som antaget i foråret.

1% af udvalgets driftsramme udgør 1,4 mio. kr.

### **Plan og Erhvervsudvalget**

Udvalget har ikke kendte budgetudfordringer.

Udvalget har ikke fremsendt udvidelsesønsker.

1% af udvalgets driftsramme udgør 0,1 mio. kr.

### **Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget**

Udvalget har ikke et driftsbudget, som de øvrige udvalg, da en stor del af udvalgets udgifter afhænger af konjunkturer og lovgivning. Der bliver derfor fastsat en budgetramme med udgangspunkt i dette. Se nærmere afsnit 11.

## **10. Demografi**

Der beregnes demografiudvikling (befolkningsudvikling) på undervisningsområdet, Dagpasningsområdet, Ældreområdet, Handicap- og Psykiatriområdet. I de tilfælde hvor demografien stiger skal udvalget ansøge og begrunde behovet for demografiregulering, herunder hvilke overvejelser udvalget har gjort i forhold til at effektivisere, så serviceniveauet kan fastholdes selvom der er flere brugere. Økonomiudvalget beslutter hvad der indarbejdes i budgettet. I balancen er indarbejdet fuld demografi på alle områder.

## **11. Arbejdsmarkedsområdet**

Budgetlægningen på arbejdsmarkedsområdet er underlagt særlige vilkår, da der udarbejdes forslag til ny budgetramme hvert år henover sommeren. Det skyldes at området er meget konjunkturfølsomt og at der jævnligt er eksempelvis reformer og lovændringer med betydning for udgiftsniveauet. I den nye budgetramme indarbejder administrationen de nyeste skøn på baggrund af bl.a. landsudvikling, lovændringer og kommunens egne fokusområder og indsatser.

Der er sideløbende udarbejdet to budgetforslag:



- Et budgetforslag hvor alle ydelsesområder er gennemgået og beregnet i forhold til kommunens egne forventninger til udviklingen i priser og mængder. Dette er foretaget på baggrund af kendskab til f.eks. de lokale forhold, indsatsområder og strategier. Herudover er Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalgets ønsker fra forårets budgetbehandlinger inddraget i det omfang, hvor det på nuværende tidspunkt vurderes at kunne omsættes til konkrete indsatser, der medfører budgetændringer. Det kan eksempelvis være et ændret antal borgere på ydelsesområderne.
- Et budgetforslag hvor der er foretaget en teknisk fremskrivning af det nuværende forventede udgiftsniveau i 2018 til 2019-22. Dette er baseret på regeringen og KLs skøn for overførselsudgifterne i aftalen om kommunernes økonomi for 2019.

Administrationens eget samlede budgetforslag er 7 mio. kr. lavere end fremregningen med overførselsskøn. Det er en mindre forskel i et samlet budget på arbejdsmarkedsområdet på over 1,2 mia. kr.

De to metoders samlede budgettrammer er dermed overordnet set ret tæt på hinanden, men med væsentlige forskelle imellem nogen af ydelsesområderne. Det vurderes, at administrationens egne skøn i højere grad tager højde for de lokale forhold og indsatsområder og anbefales derfor som budgettrammen på området.

Budgetforlaget for 2019-2022 ser ud på følgende måde:

<b>Budgetforslag 2019-2022</b> (i 1.000 kr. - afrundet)	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Basisbudget (fra budget 2018)	1.287.396	1.314.476	1.344.960	1.344.960
Budgetkorrektioner	-41.011	-39.271	-54.684	-37.799
<b>Ny budgettramme</b>	<b>1.246.385</b>	<b>1.275.204</b>	<b>1.290.276</b>	<b>1.307.161</b>

Oplægget til budgettrammen er fastlagt på et niveau, hvor den både vurderes som ambitiøs, men også realistisk at overholde i regnskab 2019.

Budgetforslaget for 2019 er 57,4 mio. kr. over det skønnede landsgennemsnit på overførselsudgifterne (ekskl. forsikrede ledige og serviceudgifter). I regnskab 2017 lå kommunens overførselsudgifter 48,5 mio. kr. over landsgennemsnittet, hvilket er en markant forbedring ift. 2016 og 2015, hvor kommunen lå henholdsvis 61 mio. kr. og 75 mio. kr. over. Når budgetforslaget for 2019 er ca. 10 mio. kr. højere ift. landsgennemsnittet på overførslerne skyldes det bl.a. at der forventes en lidt anden fordeling mellem udgifterne til overførsler og forsikrede ledige.

Herudover sker der en større finansieringsmæssig omlægning på aktiveringsområdet, som er lagt ind i overførselsskønnet på landsplan. Regeringen forventer at omlægningen giver en økonomisk gevinst. I denne sammenhæng har det betydning, at kommunen allerede har reduceret udgifterne på aktiveringsområdet væsentligt i 2017 og 2018. Det vurderes derfor på denne baggrund, at kommunen har været lidt "forud" og at det derfor ikke er realistisk at fremskrive nuværende niveau med fuld effekt af lovændringen til 2019. Dette har naturligt den indvirkning, at kommunen kommer længere væk fra det skønnede landsniveau på nuværende



tidspunkt. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at niveauet ift. landsudviklingen i 2019 på nuværende tidspunkt er baseret på *skøn*, mens regnskabstallene er endelige for både Næstved Kommune og landet som helhed. Sammenligningen med landsniveauet kan derfor løbende ændre sig indtil regnskabsresultaterne foreligger. Niveauet i regnskabsresultatet for 2019 vil derfor afhænge af, i hvor høj grad alle kommuner har opnået den fulde forventede udgiftsreduktion på området.

Niveauet i forhold til landsgennemsnittet på overførselsudgifterne har betydning for de indtægter kommunen modtager fra staten til at finansiere arbejdsmarkedsområdet. Kommunens udgiftsniveau i forhold til kommuner med sammenlignelige vilkår kan i højere grad vurderes på klyngniveau.

Budgetrammen indstilles godkendt af Økonomiudvalget den 13. august 2018, jvf. budgetstrategien. Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget behandler sagen den 20. august. Eventuelle ændringsønsker fra udvalget medtages ved budgetseminaret.

## 12. Anlæg

### Bruttoanlægsramme inkl. jordforsyning

I 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Udgifter	194.910	154.703	115.260	115.760
Indtægter	-52.570	-50.590	-38.370	-18.930
Netto	142.340	104.113	76.890	96.830

### Bruttobudget, jordforsyning (godkendt af økonomiudvalget den 18/6-18)

I 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Udgifter	20.030	46.240	9.840	7.040
Indtægter	-30.640	-42.020	-35.360	-14.150
Netto	-10.610	4.220	-25.520	-7.110

### Bruttoanlægsramme ekskl. jordforsyning

I 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Udgifter	174.880	108.463	105.420	108.720
Indtægter	-21.930	-8.570	-3.010	-4.780
Netto	152.950	99.893	102.410	103.940

I forbindelse med behandlingen af budgetkontrollen pr. 1. april 2018 blev det besluttet at forhøje anlægsrammen med 28,5 mio. kr. i 2019. Forhøjelsen skyldes dels at de afsatte 9,8 mio. kr. til nyanlæg af Teatergade i forbindelse med Campus først bliver brugt i 2019, og ikke i 2018, hvor de er budgetafsat, og dels af der oprindeligt var budgetteret med en anlægsindtægt på 18,7 mio. kr. i 2019 vedr. tilbagebetaling af vejafvandingsbidrag. Indtægten er kommet i 2018, og indtægtsbudgettet fjernes dermed i 2019. Samlet medfører det en forhøjelse af anlægsrammen på 28,5 mio. kr. i 2019. Den forhøjede ramme er ikke indarbejdet i budgetforslaget til budgetseminaret.



### Anlægsønsker fra fagudvalgene

Der er kommet store anlægsønsker fra fagudvalgene, som skal prioriteres på budgetseminaret. De samlede anlægsønsker overstiger markant den foreløbigt afsatte ramme.

<b>Indkomne Anlægsforslag (Ex Afledt Drift)</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>
Teknisk Udvalg	72.750	45.550	75.650	49.400	49.850	31.850	51.350	53.550	30.850	38.350
Kulturudvalget	69.800	15.800	10.800	10.800	10.800	10.800	10.800	10.800	10.800	10.800
Økonomiudvalget	73.950	57.950	58.250	58.100	57.950	57.950	58.120	60.450	57.950	57.950
Børne- og Skoleudvalget	24.320	42.000	32.000	22.000	26.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Plan- og Erhvervsudvalget	7.950	24.450	22.150	30.850	70.850	56.550	9.550	9.550	9.550	9.550
Ønsørgs- og Forebyggelsesudvalget	3.150	51.900	51.900	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900
<b>I alt</b>	<b>251.920</b>	<b>237.650</b>	<b>250.750</b>	<b>173.050</b>	<b>217.350</b>	<b>171.050</b>	<b>143.720</b>	<b>148.250</b>	<b>123.050</b>	<b>130.550</b>

### Prioritering på budgetseminaret – proces

Alle anlægsforslagene fremlægges på budgetseminaret af enten direktør eller centerchef. Her uddybes de forskellige forslag, og der er mulighed for at stille spørgsmål til forslagene.

Administrationen vil inden budgetseminaret indarbejde de forslag, der er "låst" af tidligere aftaler, og dermed ikke kan fraviges, samt de forslag, der er en del af igangværende projekter, der heller ikke kan fraviges eller udskydes. Det vil udgøre "grundstammen" af anlægsbudgettet inden budgetseminaret.

Herefter foretager hele byrådet, i plenum, først en prioritering af hvilke rammebeløb, der skal indarbejdes i anlægsbudgettet, og herefter en prioritering af hvilke øvrige anlægsprojekter, der skal indarbejdes i anlægsbudgettet.

Borgmesteren står for gennemførelsen af prioriteringen i plenum.

Målet med anlægsprioriteringen er, at der kan tilvejebringes et foreløbigt anlægsbudget, som sendes frem til 1. behandlingen af budgettet. Øvrige ændringerne i anlægsbudgettet kan foretages i forbindelse med budgetforliget.

Der udsendes et regneark med alle anlægsforslag inden budgetseminaret, så alle deltagere kan forberede "egen prioritering" inden seminaret.

Iflg. den økonomiske politisk skal det årlige bruttoanlægsbudget være på min. 130 mio. kr.

## **13. Skatteindtægter**

Det er kommunens statsgaranterede grundlag for budget 2019, der er indarbejdet i budgetforslaget. På nuværende tidspunkt peger beregningerne på at det bedst kan betale sig at vælge statsgaranti, ligesom de forgangne år.

Der er nedenfor vist udviklingen i kommunens udskrivningsgrundlag tilbage fra 2011.



Der udarbejdes et mere uddybende notat til 2. behandlingen af budgettet, hvor byrådet skal tage endelig stilling til valg af statsgaranti eller selvbudgettering.

Udvikling af det samlede udskrivningsgrundlag i forhold til landsgennemsnittet, endeligt opgjort

Endelig opgjort grundlag, majafregning						SKØN - efterreguleringsgrundlag		
Vækst	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	16-17	17-18	18-19
NK	2,92%	2,15%	1,98%	2,63%	3,63%	2,5%	4,1%	0,4%
Landet	3,77%	2,88%	1,94%	3,55%	3,56%	2,7%	4,3%	0,9%
NK andel af landet	1,373%	1,362%	1,352%	1,341%	1,342%			1,341%

Væksten i det samlede udskrivningsgrundlag har været mindre i Næstved end i hele landet i 2012, 2013 og 2015. Væksten har til gengæld været marginalt højere i Næstved i 2014 og 2016. I det foreløbige skøn for de efterfølgende år (efterreguleringsgrundlag ifht. skatteændringer) ligger Næstved vækst under hele landets vækst.

Kommunens andel af det samlede udskrivningsgrundlag er faldende fra 1,373% i 2011 til 1,342% i 2016. Andelen af landets udskrivningsgrundlag har dog været uændret i 2015 og 2016, hvilket er positivt.

Kommunens statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2019 er fortsat 1,341% af hele landet. Det vil sige at andelen af landets udskrivningsgrundlag også er fastholdt frem til 2019. Det er positivt, at faldet tilsyneladende er stoppet.

Udvikling af udskrivningsgrundlag pr. skattepligtig i forhold til landsgennemsnittet, opgjort maj-afregning

Vækst	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
NK	2,56%	-1,65%	4,24%	1,87%	2,83%
Landet	3,35%	-0,46%	3,36%	2,75%	2,39%

Væksten i udskrivningsgrundlaget pr. skattepligtig har samme tendens, som udviklingen i det samlede udskrivningsgrundlag. Væksten har været mindre i Næstved end hele landet i 2012, 2013 og 2015, men har til gengæld været pænt over landsudviklingen i 2014 og 2016.

Udskrivningsgrundlaget pr. skattepligtig er lavere i Næstved end landsgennemsnittet. I 2011 udgjorde Næstveds udskrivningsgrundlag pr. skattepligtig 97% af landsgennemsnittet, mens det er faldet til 95,5% i 2016.





## 14. Ansøgning om særtilskud og lån

Der kan søges om særtilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner. Puljen er på 300 mio. kr. Der er fremsendt ansøgning på 20 mio. kr. Vi har kun tidligere modtaget tilskud et enkelt år (2008) og de faktiske uddelinger i de seneste 6 år viser, at det meget er de samme kommuner som får tilskud. Det er således ikke særlig stor sandsynlighed for at vi vil få tilskud.

Der er ansøgt om lån på 40 mio. kr. fra puljen til kommuner med lav likviditet. Puljen er på 500 mio. kr. Den pulje har vi fået lån fra i de sidste 4 år, vores likviditet er dog væsentligt forbedret, så det er ikke helt så sikkert at vi vil få lånedispensation fra puljen i 2019. Puljen er dog stor, så der er alligevel en vis mulighed for at opnå dispensation. Vi fik en lånedispensation på 6 mio. kr. fra denne pulje i budget 2018. Lånedispensationen kan overføres til 2019. Vi har budgetteret med de 6 mio. kr. i lån i 2019. Hvis vi får lånedispensation fra puljen i 2019, kan den ligeledes overføres til 2020, hvor vi har budgetteret med lån for 15 mio. kr.

Derudover er der søgt om lån på 20 mio. kr. fra ordinær lånepulje samt 20,5 mio. kr. fra pulje til velfærdsinvesteringer.

Der forventes svar på alle ansøgningerne ultimo august. Byrådet beslutter selv, hvor stor en andel af lånedispensationerne, som vi vil benytte.

Ansøgning om lånedispensationer for 2020-22 kan først indsendes i de følgende 3 år.

## 15. Udvikling i likviditeten

Likviditeten i Næstved har på et tidspunkt været meget lav men er over de seneste fire år blevet genopbygget. Kommunernes likviditet måles som den gennemsnitlige likviditet (indestående i banken) over de seneste 365 dage. Gennemsnitslikviditeten måles dagligt og må aldrig være under 0. Som tommelfingerregel så slår overskud/underskud i et budgetår igennem på gennemsnitslikviditeten med et halvt års forsinkelse.

Gennemsnits likviditeten forventes ved udgangen af 2018 at være omkring 525 mio. kr., men falder til omkring 425 mio. kr. ved udgangen af 2019, idet der forventes underskud i regnskab 2018 og da et faktisk fald slår igennem med forsinkelse kan der altså blive en lavere gennemsnitlig kassebeholdning ved udgangen af 2019 end ved udgangen af 2018, på trods af at vurderingen er foretaget ud fra forventning om balance i budget 2019.

Balancen viser på nuværende tidspunkt overskud, men det er før eventuel budgetopretning af områder med budgetproblemer og før eventuel indarbejdelse af udvidelsesønsker. Ender budgettet med at være i balance, vil likviditeten blive de ca. 425 mio. kr. ved udgangen af 2019 og holder sig på det niveau i de år der er balance i budgettet, dog falder likviditeten med 110 mio. kr., når de tre store leasingaftaler i Birkebjergparken udløber ultimo 2021. Så vil likviditeten falde til 315 mio. kr., hvilket er lidt under målet på 350 mio. kr. i den økonomiske politik. Det er derfor vigtigt at tilstræbe et budget 2019-22 så tæt på balance som muligt.



## 16. Udvikling i gælden

Ifølge den økonomiske politik skal kommunens nettogæld (uden ældreboliger) årligt nedbringes, og i alt nedbringes med minimum 150 mio. kr. i denne byrådsperiode, hvorefter den vil være cirka på landsgennemsnittet.

Tabel 12.1 Udvikling i gælden:

	Gæld ultimo året
2014	944,1
2015	937,7
2016	916,9
2017	851,2
2018	802,3
2019	734,4
2020	674,4
2021	617,8
2022	562,0

Ud fra de nuværende budgetforudsætninger falder gælden med 233 mio. fra ultimo 2017 til ultimo 2021.

## 17. Indarbejdede ændringer i budgettet

Siden budgetlægningens start er der administrativt indarbejdet en række ændringer i budgettet, ud fra hvad budgetstrategien giver lov til. Nedenstående oversigt viser, hvad der er indarbejdet i budgettet. Efter oversigten er der kommentarer til ændringerne.

### Kommentarer til de indarbejdede ændringer

Oversigten viser hvilke ændringer, der er indarbejdet i budgettet siden opstarten af budgetprocessen. Den viser ikke budgettet til formålet. Fx siger beløbene under demografi ikke noget om, hvorvidt antallet af brugere i aldersgruppen er stigende eller faldende. De siger alene noget om, at beløbet er stigende eller faldende i forhold til den demografiregulering, der var i budgettet i forvejen.



<b>ÆNDRINGER I BALANCEN SIDEN OPSTART AF BUDGETLÆGNINGEN FOR 2019 - 2022</b>				
i kr.	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
+ = merudgifter/mindreindtægter; - = mindreudgifter/merindtægter				
<b>Balance fra sidste år (+ = underskud; - = overskud)</b>	<b>42.087.000</b>	<b>41.577.000</b>	<b>50.124.000</b>	<b>75.064.000</b>
1 Ændring i pris- og lønfremskrivning pga. nye skøn ifht. sidste år	-17.658.820	-9.143.910	-9.904.873	102.960.861
1 Korrektioner som følge af ændrede pris- og lønskøn	-353.208	-313.430	-322.894	-406.620
	-18.012.028	-9.457.340	-10.227.767	102.554.241
<b>Korrektioner ifølge budgetstrategien</b>				
<b>Tekniske korrektioner på driften</b>				
2 Mistede indtægter pga. solgte ejendomme	480.923	480.923	480.923	480.923
3 Tjenestemændspensioner	4.385.110	4.385.115	4.385.115	3.897.964
4 Nyt budget renovation og rotter	2.427.089	1.542.386	119.368	-1.533.983
<b>Tekniske ændringer på driften i alt</b>	<b>7.293.122</b>	<b>6.408.424</b>	<b>4.985.406</b>	<b>2.844.904</b>
<b>Demografi, aktivitetsbestemt medfinansiering og arbejdsmarked</b>				
5 Demografi dagpasning (korrektion af tidl. Indarbejdet demografi)	-1.630.488	-4.099.583	-5.896.893	-5.896.893
6 Demografi Undervisning (korrektion af tidl. Indarbejdet demografi)	1.798.284	2.125.828	2.279.350	4.990.045
7 Demografi Ældre (korrektion af tidligere indarbejdet demografi)	7.242.416	1.918.598	5.166.363	1.986.585
8 Demografi på Handicap og Psykiatri (korrektion af tidligere indart)	0	0	0	0
9 Aktivitetsbestemt medfinansiering inkl. lovændringer		-2.281.000	-4.727.000	-3.655.000
10 Arbejdsmarked inkl. lovændringer	-41.011.000	-39.271.000	-54.684.000	-37.799.000
<b>Øvrige ændringer i alt</b>	<b>-33.600.788</b>	<b>-41.607.157</b>	<b>-57.862.180</b>	<b>-40.374.263</b>
<b>Lov- og cirkulære program</b>				
11 Omlægning af klippekort ældreområdet	5.434.000	5.434.000	5.434.000	5.434.000
12 FGU - forberedende grunduddannelse	-391.000	8.509.000	15.623.000	15.623.000
13 Alle øvrige ændringer på lov og cirkulæreprogrammet	7.050.000	6.980.000	6.696.000	6.674.000
<b>Lov- og cirkulære mv.</b>	<b>12.093.000</b>	<b>20.923.000</b>	<b>27.753.000</b>	<b>27.731.000</b>
<b>Anlæg</b>				
14 Justering af anlægsramme i 2022				13.000.000
15 Ændring af anlægsbudget til jordforsyning	-11.800.000	-1.400.000	-2.100.000	3.300.000
<b>Anlæg i alt</b>	<b>-11.800.000</b>	<b>-1.400.000</b>	<b>-2.100.000</b>	<b>16.300.000</b>
<b>Nyberegnede finansieringsposter blandt andet på baggrund af økonomiaftalen</b>				
16 Indkomstskat	59.766.000	101.000.000	130.816.000	41.199.000
17 Tilskud og udligning	-103.310.000	-158.632.000	-187.288.000	-207.154.000
18 Ekstraordinært finansieringstilskud	-2.720.000			2.000.000
19 Selskabsskat	-5.198.000			
20 Beskæftigelsestilskud	8.347.000	9.994.000	11.662.000	11.662.000
21 Grundskyld, dækningafgift, dødsbøbeskatning	-835.000	7.342.000	8.662.000	-5.588.000
22 Kommunalt bidrag til regioner	-64.000	-2.228.000	-2.282.000	-2.054.000
23 Lånoptagelse til energibesparende foranstaltninger	2.900.000	2.900.000	2.900.000	2.900.000
24 Renter og afdrag, genberegning af vores lån	-1.945.000	-2.531.000	-3.152.000	1.645.000
<b>Finansiering i alt</b>	<b>-43.059.000</b>	<b>-42.155.000</b>	<b>-38.682.000</b>	<b>-155.390.000</b>
<b>Pris- og lønstigning af ændringer</b>		1.252.319	2.152.676	5.039.675
<b>SAMLEDE ÆNDRINGER</b>	<b>-87.085.694</b>	<b>-66.035.754</b>	<b>-73.980.865</b>	<b>-41.294.443</b>
Balance fra sidste år (+ = underskud; - = overskud)				
<b>Ny balance (+ = underskud; - = overskud)</b>	<b>-44.998.694</b>	<b>-24.458.754</b>	<b>-23.856.865</b>	<b>33.769.557</b>



- 1 Ændring i prisfremskrivning pga. nye pris og lønstigningsskøn  
De nyeste skøn for stigningen i priser og lønninger i perioden 2016-22 er lavere end de skøn, der blev anvendt ved sidste års budgetlægning. De er lavere i stigning for alle årene dvs. lavere stigning fra 2016-17, 2017-18, 2018-19 osv.  
Når pris- og lønfremskrivning ændres kan der være behov for at tilrette budgetbeløb, der hvor indtægterne er afhængige af udgifterne – fx ældreboliger, der skal være i balance. Hvis udgifter og indtægter ikke prisfremskrives ens bliver de efterfølgende tilrettet.
- 2 Tilretning af driftsbudgetter pga. solgte ejendomme  
I henhold til budgetstrategien fjernes både udgifts- og indtægtsbudgetter for solgte ejendomme. Der er indarbejdet mindre forpagtningsindtægter, idet det er landbrugsjord der er solgt.
- 3 Tjenestemandspensioner  
I henhold til budgetstrategien tilpasses budgettet til de forventede udgifter til at indbetale tjenestemandsforsikringspræmier for tjenestemænd i arbejde og tjenestemandspensioner for tjenestemænd som er gået på pension.
- 4 Renovation og rottebekæmpelse  
Områderne er fuldt brugerfinansierede og skal hvile i sig selv over en årrække. Der kan godt være både over- og underskud i det enkelte år. Budgetterne er behandlet i Økonomiudvalget d. 18/6.  
I budgettet indgår en afvikling af området's tilgodehavende med 22 mio. kr. i 2018 og 11 mio. kr. i 2019 samt 2 mio. kr. i 2020.
- 5-8 Demografireguleringer  
Budgetterne på ældreområdet, undervisning, dagpasning og handicap/psykiatri er ændret efter den forventede ændring i antal borgere i målgruppen. Der var allerede i opstartsbalancen fra sidste år budgetteret med, at budgettet skulle følge befolkningsudviklingen i målgruppen. Ændringerne er udtryk for, at der nu forventes en lidt anderledes udvikling i målgruppen end sidste år. Ændringerne er beregnet ud fra befolkningsprognosen. At der er 0 i ændring på demografi på handicap og psykiatri betyder at stadig budgetteres med den samme demografiudvikling som lå i udgangsbalancen, nemlig en vækst på i alt 8 mio. kr. årligt tilsammen på de to politikområder.
- 9 Aktivitetsbestemt medfinansiering  
Budgettet til aktivitetsbestemt medfinansiering er tilrettet efter administrationens skøn. Skønnet svarer til KL's vurderede udgifter i Næstved i 2019, tillagt 50% af den af regionen skønnede tilbagebetaling i 2019 for 2018.  
Der er i materialet til budgetseminaret et notat om fastsættelse af budgettet til aktivitetsbestemt medfinansiering.
- 10 Tilpasning af rammen på arbejdsmarkedsområdet  
Tilpasning af rammen på arbejdsmarkedsområdet er beskrevet i afsnit 11.
- 11 Omlægning af klippekort ældreområdet  
Kommunerne har i de seneste år fået midler til klippekort på ældreområdet.  
Midlerne har været givet fra en pulje som man ansøgte og midlerne var derfor ikke budgetteret. Nu er midlerne overgået til at indgå i bloktilskuddet, så de ikke skal



- ansøges mere. Midlerne er tilført ældreområdet. Der er ikke tale om nye penge, men bare en omlægning af finansieringen af dem. Omlægningen har også betydet at bloktilskuddet er blevet forøget. Se i øvrigt punkt 12 som omtaler lov og cirkulærepragrammet generelt
- 12 FGU – Forberedende grunduddannelse  
Forebyggende grunduddannelse er et af punkterne på årets lov og cirkulærepragram og udtaget særskilt, idet beløbet er så stort. Den nye uddannelse starter medio 2020. Uddannelsen erstatter en række tidligere uddannelse fx EGU og Produktionsskoler.
- 13 Alle øvrige ændringer på Lov og cirkulærepragram  
Der er udarbejdet særskilt bilag med hvilke nye lovregler, som kommunerne er underlagt, og hvordan det er indarbejdet i budgettet. Kommunens andel af landsændringen er indarbejdet i budgetterne, dog undtaget ændringer på arbejdsmarkedsområdet og aktivitetsbestemt medfinansiering, som er med i budgetreguleringerne på de to områder. Der er i materialet til budgetseminaret oversigt over hele lov og cirkulærepragrammet og med hvilke beløb, som det er indarbejdet i budgettet med.
- 14 Justering af anlægsramme i 2022  
I budgetstrategien var der regnet med en opstartsbalance i 2022 på 75,0 mio. kr. I den opstartsbalance var der indarbejdet 7 mio. kr. i større anlægsramme end anlægsrammen i 2021. Men den korrekte stigning i anlægsrammen fra 2021 til 2022 i henhold til sidste års vedtagne 10 årige anlægsbudget var 20 mio. kr., så balancen forværres med yderligere 13 mio. kr.
- 15 Ændring af anlægsbudget til jordforsyning  
Økonomiudvalget har 18/6 behandlet forslag til nyt jordforsyningsbudget. Der er primært tale om ændringer på byggemodning og salg af boligjord.
- 16+17 Indkomstskat og Udligning og tilskud  
Der er indarbejdet det statsgaranterede beløb i 2019. For årene 2020-22 er der indarbejdet forventet statsgaranti-niveau. I 2020-22 er anvendt det befolkningstal, som er vægtet imellem vores egen befolkningsprognose Danmarks Statistiks befolkningsprognose. Det er et befolkningstal, som ligger under Næstveds egen befolkningsprognose, men det skønnes mest realistisk, da folketallet til statsgarantien fastsættes efter Danmarks Statistiks befolkningsprognose, og de har igennem flere år skønnet en lavere befolkningsudvikling, end der faktisk har været i Næstved.

Skat og tilskud og udligning skal ses i sammenhæng.

Der udarbejdes særskilt bilag, der beskriver skatter og tilskud nærmere til 2. behandlingen af budgettet.

Kommunens indtægtsprognose opdateres løbende igennem august og september 2018, efterhånden som der kommer en mere præcis opgørelse af borgernes indkomster for skatteåret 2017 samt eventuelle ændrede landsskøn. Endeligt valg mellem statsgaranti og selvbudgettering træffes ved Byrådets 2. behandling af budgettet i oktober.



- 18 Ekstraordinært finansieringstilskud fra økonomiaftalen  
I økonomiaftalen er kommunerne tilført 3,5 mia. kr. mere, end der er behov for til dækning af kommunernes udgifter. Dette finansieringstilskud er anderledes fordelt end det normale bloktilskud, så det i højere grad tilgodeser kommuner med særligt behov. Næstved Kommune har fået 75 mio. kr., mens den normale bloktilskudsfordeling kun ville have givet 50 mio. kr. I økonomiaftalen indgår alene, at tilskuddet tilføres i år, men der er budgetteret med tilskuddet i alle fire år, dog let faldende i overslagsårene, så der i 2020 er budgetteret med 71 mio. kr.; 2021 69 mio. kr. og i 2022 67 mio. kr.
- 19 Selskabsskat  
2019 er fastsat på baggrund af konkret opgørelse af 2016. Budgetoverslagsårene er skønnet.
- 20 Beskæftigelsestilskud  
Der er budgetteret med det udmeldte beskæftigelsestilskud. Tilskuddet gives til at dække udgifterne til forsikrede ledige. På landsplan dækker beskæftigelsestilskuddet udgifterne til forsikrede ledige, men I Næstved får vi et lavere tilskud end vi forventer i udgifter.
- 21 Grundskyld, dækningsafgift og dødsbøbeskatning  
Der er foretaget en genberegning ud fra seneste vurdering af grund- og ejendomsvurderinger.
- 22 Lånoptagelse til energibesparende foranstaltninger  
Der har i de senere år været budgetteret med 5,4 mio. kr. i lånoptagelse, idet det er tilladt at låne til de udgifter der investeres i energibesparende foranstaltninger. Lånoptagelsen er nedsat til 2,5 mio. kr. svarende til den anlægsblok som Teknisk Udvalg har fremsendt. Indarbejdes denne blok ikke i anlægsbudgettet, skal det budgetterede lånebeløb på 2,5 mio. kr. nulstilles.
- 23 Renter og afdrag  
Der er foretaget en genberegning ud fra faktiske lån (renteudgifter og afdrag) og ud fra forventet likviditet (renteindtægter).